

EP narių dėmesio centre – Sacharovo premijos įteikimas ukrainiečiams, korupcijos skandalas Parlamente bei kanalo „Dožd“ uždarymas

Europos Parlamento (EP) nariai Rasa Juknevičienė ir Andrius Kubilius apžvalgė Strasbūre vykusią paskutinę šių metų plenarinę sesiją ir aktualijas.

Šią savaitę Parlamente buvo įteikta Sacharovo premija drąsiems Ukrainos žmonėms, vadovaujamiems jų prezidento V. Zelenskio. Kartu buvo atvykę įvairių Ukrainos bendruomenių atstovai – Pilietinių laisvių centro vadovė Julija Pajevskaja-Taira, ekstremalių situacijų tarnybų atstovai, Geltonojo kaspino organizacija, Melitopolio meras Ivanas Fiodorovas (okupantų buvo pagrobtas vos prasidėjus karui, kuriam palaikymo akciją prie Rusijos ambasados organizavo Kėdainių žmonės, nes šie miestai draugauja).

„Buvo priimta rezoliucija, kuria Holodomoras pripažįstamas genocidu. 507 parlamentarai balsavo „už“. Visos rezoliucijos dėl Rusijos ar Ukrainos šio karo kontekste surenka apie 500 balsų. Tai rodo, kad Parlamentas išlaiko vienybę. Parama panaši, kaip ir karo pradžioje. Naujausios apklausos rodo, kad europiečiai remia Ukrainą ir sako, kad rems tiek, kiek reikės – virš 70 proc. Tad skeptikams, kurie sako, kad Europoje gali būti visaip, tai parodo, jog taip nėra“, – kalbėjo ELP frakcijos vicepirmininkė R. Juknevičienė.

Taip pat nemažai žiniasklaidos dėmesio sulaukė ir Parlamente nutikęs skandalas, kai dėl kyšių buvo suimta Parlamento vicepirmininkė, socialistė iš Graikijos ir dar keletas žmonių.

Pasak europarlamentaro A. Kubiliaus, įvykis visus šokiravo, o ypač dėl to, kad tai socialistų frakcija, kurios atstovai yra Žmogaus teisių komitete. Tai įvykis, kertantis per Parlamento autoritetą. Nerimą kelia, kad jie veikė, kaip grupė, greta įkūrusi ir nevyriausybinį organizacijų skambiais pavadinimais, pvz., „Against impunity“ (liet. „Prieš nebaudžiamumą“), kyla klausimų, ar jie anksčiau nedarė ko nors panašaus ir kam skirti tie pinigai?

„Kolegoms, kurie nusiminię, kad EP suduotas didžiulis smūgis, sakau, kad reikia žiūrėti kitaip, juk korupcija yra kaip vėžys demokratijai. Jei laiku diagnozuoji ir laiku atlieki operaciją – viskas tvarkoje. Būtų daug blogiau, jei tai toliau vyktų ir nebūtų atskleista“, – sakė R. Juknevičienė.

Aptardama kitą skandalą, susijusį su Rusijos opozicijos televizija „Dožd“, parlamentarė prisiminė, kaip 2007-aisiais buvo išleistas leidinys apie Rusijos sulaikymo strategiją, kuriame buvo bandoma įtikinti žmones, kad šitokia Putino Rusija yra didelis pavojus ir mums reikia atsikratyti įtakų. Mūsų parlamentarai tuo metu buvo vadinami rusofobais ir palydimi nuolatinėmis pašaipomis, jog „juos vėl rusai puola“, o dabar, driokstelėjus „Dožd“ skandalui, R. Juknevičienė sakosi pasijutusi beveik prorusiška, nes buvo užsipulta, kai pasakė, kad kanalo uždarymas buvo galbūt neproporcingas sprendimas.

EP narių dėmesio centre - Sacharovo premijos įteikimas ukrainiečiams, korupcijos skandalas Parlamente bei kanalo „Dožd“ uždarymas

Pasak A. Kubiliaus, kartais įsivyrėja nuotaikos, jog viskas Rusijoje yra blogis, ir žmonėms išgirdus, kad turime rūpintis demokratija Rusijoje, dažnai tai neatitinka jų emocinės būsenos, kuri yra natūrali, matant žiaurumus Ukrainoje.

„Kartais žmonės pasiduoda pseudopatriotiniam populizmui – tu privalai kalbėti apie Rusiją tik juodomis spalvomis, nes kitaip susilauksi kritikos viešojoje erdvėje ir kai kas tam pasiduoda“, – sakė A. Kubilius.

„Mes turime matyti vieną dalyką – Vakarų paramos Ukrainai klausimą, kiek Vakarai remia Ukrainą. Mano manymu, galėtų remti ir žymiai daugiau ginklais. Nuo ginklų kiekio priklauso, kada baigsis karas, jei ginklų bus pakankamai, tas karas gali baigtis ir labai greitai, bet tam Vakarai turi patikėti, kad karo pasekmės Rusijai nebus labai pavojingos. Kokios gali būti pavojingomis? Visiškas chaosas Rusijoje, branduolinis ginklas, *prigožinų* valdžios perėmimas. Stengiamasi gąsdinti, kad yra baisesnių už Putiną ir pats Putinas stengiasi gąsdinti. Vakarai nelabai žinodami situaciją greitai tas nuotaikas perima, o dar kai Lietuva (gal patikslinti?) pradeda šaukti, kad Rusija niekada nebus kitokia, kad Rusija yra tik imperinė ir jokios opozicijos ir jos televizijos nėra, tada mes Vakarus stumiame į išsigandusių poziciją. Tad jiems iškyla klausimas, ar tikrai tai, kad Ukraina kariniu požiūriu sutriuškins Rusiją, yra gera išeitis. O gal geriau situaciją vystyti lėtai, neduoti pakankamai ginklų, valdyti procesus ir t.t. Tad mano esminė žinia ir buvo – matykime visą paveikslą, žymiai platesnį, ne tik „Dožd“ žinutę, ne tik mūsų požiūrį į Rusijos opoziciją, ji silpna ar ne, o žinoma, kad yra silpna. Bet dabar, kai Vakarai mūsų klausosi, mūsų žodis įgauna visai kitokią prasmę. Ir jei norime, kad Vakarai drąsiai remtų Ukrainą, mes turime jiems įrodinėti, kad Rusija gali persitvarkyti, kad ten yra opozicija“, – svarstė A. Kubilius.

Pasak R. Juknevičienės, tai išgirdę žmonės susimąsto. Mūsų netikėjimas kitokia Rusija gali pakenkti ir Ukrainos ateiviai NATO ir ES, o visų opozicijos žmonių piešimas vienodai, kaip Putino, yra jam labai naudingas.

„Įrodyti Vakarams, kad niekada Rusijoje nebus demokratijos – tai buvo Putino strategija“, – svarstė A. Kubilius.

Kalbėdama apie Rusijos opoziciją R. Juknevičienė sakė: „Žmonės ten yra skirtingi. Negalima jų tempti ant vieno kurpalio, bet suprantant, kad esame labai skirtingi, net ir su pačiais liberaliausiais. Nes požiūris į istoriją yra skirtingas – pvz. daugeliui jų Jekaterina II arba Petras I yra pasididžiavimas, herojai, retas, kuris supranta kitus dalykus, bet mums tai visada buvo tragedijos. Tačiau kiek man tenka kalbėtis su tais žmonėmis, kad ir su V. Milovu (A. Navalno atstovu), jie klausosi, kalbamės ir daug ką supranta. Opozicija turi suprasti, kad

EP narių dėmesio centre - Sacharovo premijos įteikimas ukrainiečiams, korupcijos skandalas Parlamente bei kanalo „Dožd“ uždarymas

po šio baisaus karo, ką padarė Putinas, kiekvienam rusui 100 metų į priekį bus daug dilemų suvokti, kad daug žmonių jų bijos, kokių tik valdžių ateityje bebus - bijos“.

A.Kubilius pacitavo savo tekstą, kurį rašė kartu su žymiais Rusijos opozicijos intelektualais S. Gurijevu, V. Milovu: „Permainos Rusijoje, kurios galbūt gali atnešti demokratiją, bus vertinamos Vakaruose pagal keletą kriterijų, t.y. nepakaks ateiti ir pasakyti „aš geras“. Demokratinė Rusija: pirma - atsisako bet kokių imperinių pretenzijų ir išveda iš visur kariuomenes ir aiškiai duoda garantijas, kad daugiau jokių agresijų prieš kaimynus nebus ir tai turi ateiti iš jų pačių vidaus. Antra - tribunolas Putinui, reparacijos ir t.t. Ką mes bandome pasakyti tai pačiai opozicijai, taip, jūsų laukia nemenki išbandymai. Mes bandome jums padėti, kiek tik galime, tai yra mūsų interesas, kad Rusija taptų demokratija arba kitokia ir nebūtų tokių grėsmių, bet jums reikia įrodyti, kad turinys pasikeitė, ne tik forma“.

Kai Prancūzijos prezidentas E. Makronas būdamas Amerikoje pasakė, kad turime Rusijai suteikti saugumo garantijas, R. Juknevičienė teigė Twitter'yje jam atsakiusi, kad sutinka, jog mes turime suteikti Rusijos žmonėms saugumo garantijas, tačiau pirmiausia - padėdami šaliai deputinizuotis ir denuklearizuotis.

„Taigi tiems, kurie galbūt nesuprato mūsų pozicijos „Dožd“ ir opozicijos klausimu, galiu pasakyti, kad mes kalbėjome apie būsimą Rusiją, peršokdami savaime suprantamą dalyką, kad šitas režimas ir šitokia Rusija turi sugriūti. Tik tada galima galvoti apie kitokią Rusiją“, - sakė R. Juknevičienė.

